

วิธีดำเนินการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้เป็นการวิจัยเชิงสำรวจ (Survey Research) ที่มีประชากรกลุ่มตัวอย่าง เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย การเก็บรวบรวมข้อมูล และการวิเคราะห์ข้อมูล ดังต่อไปนี้

ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

1. ประชากรที่ใช้ในการวิจัย คือ ครูมัธยมศึกษาในโรงเรียนที่สังกัดกองการมัธยมศึกษา กรมสามัญศึกษา ในเขตการศึกษา 1 ปีการศึกษา 2538 ซึ่งมีทั้งหมด 102 โรงเรียน มีจำนวนครูทั้งหมด 7,124 คน (กรมสามัญศึกษา, 2538)

2. กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย ผู้วิจัยกำหนดขนาดกลุ่มตัวอย่าง โดยใช้เกณฑ์กำหนด ตัวอย่างจากตารางของ ทาโร ยามาเน (อุทุมพร จามรمان, 2525) โดยมีค่าความเชื่อมั่นที่ร้อยละ 95 ได้กลุ่มตัวอย่างทั้งหมด จำนวน 381 คน

ผู้วิจัยได้ทำการเลือกโรงเรียนที่เป็นกลุ่มตัวอย่างโดยวิธีสุ่มตัวอย่างง่าย (Simple Random Sampling) ได้โรงเรียนที่เป็นกลุ่มตัวอย่าง รวม 20 โรงเรียน โดยมีรายละเอียด ดังนี้

- สุ่มตัวอย่างในจังหวัดนครปฐม ร้อยละ 20 จากจำนวนโรงเรียนมัธยมศึกษา กรมสามัญศึกษา ทั้งหมด 29 โรงเรียน ได้จำนวนโรงเรียนที่เป็นกลุ่มตัวอย่าง 6 โรงเรียน
- สุ่มตัวอย่างในจังหวัดนนทบุรี ร้อยละ 20 จากจำนวนโรงเรียนมัธยมศึกษา กรมสามัญศึกษา ทั้งหมด 20 โรงเรียน ได้จำนวนโรงเรียนที่เป็นกลุ่มตัวอย่าง 4 โรงเรียน
- สุ่มตัวอย่างในจังหวัดปทุมธานี ร้อยละ 20 จากจำนวนโรงเรียนมัธยมศึกษา กรมสามัญศึกษา ทั้งหมด 20 โรงเรียน ได้จำนวนโรงเรียนที่เป็นกลุ่มตัวอย่าง 4 โรงเรียน
- สุ่มตัวอย่างในจังหวัดสมุทรปราการ ร้อยละ 20 จากจำนวนโรงเรียนมัธยมศึกษา กรมสามัญศึกษา ทั้งหมด 22 โรงเรียน ได้จำนวนโรงเรียนที่เป็นกลุ่มตัวอย่าง 4 โรงเรียน

- สุ่มตัวอย่างในจังหวัดสมุทรสาคร ร้อยละ 20 จากจำนวนโรงเรียนมัธยมศึกษา
กรมสามัญศึกษา ทั้งหมด 11 โรงเรียน ได้จำนวนโรงเรียนที่เป็นกลุ่มตัวอย่าง 2 โรงเรียน

ในการคำนวณขนาดของกลุ่มตัวอย่างครุมัธยมศึกษาในแต่ละโรงเรียน ใช้วิธีเทียบสัดส่วน
บัญญัติไตรยางค์ของจำนวนครุมัธยมทั้งหมดในกลุ่มโรงเรียนตัวอย่าง จากจำนวนกลุ่มตัวอย่างที่
ต้องการเทียบจากตารางของ ทาโร ยามาเน่ ดังรายละเอียดที่แสดงไว้ในตารางที่ 1

ตารางที่ 1 แสดงรายชื่อโรงเรียน ประชากร และกลุ่มตัวอย่าง ที่ใช้ในการศึกษา

โรงเรียน	ประชากร	กลุ่มตัวอย่าง
<u>โรงเรียนในเขตจังหวัดนครปฐม</u>		
1. โรงเรียนราชินีบูรณะ	181	27
2. โรงเรียนพระปฐมวิทยาลัย	154	22
3. โรงเรียนวัดไร่ขิงวิทยา	127	18
4. โรงเรียนสามพรานวิทยา	72	12
5. โรงเรียนมหิตลวิทยานุสรณ์	27	6
6. โรงเรียนแหลมบัววิทยา	26	6
<u>โรงเรียนในเขตจังหวัดนนทบุรี</u>		
1. โรงเรียนสตรีนนท์	192	28
2. โรงเรียนสวนกุหลาบวิทยาลัยนนทบุรี	181	27
3. โรงเรียนวัดเขมาภิรตาราม	180	27
4. โรงเรียนรัตนาธิเบศร์	172	27

ตารางที่ 1 (ต่อ)

โรงเรียน	ประชากร	กลุ่มตัวอย่าง
<u>โรงเรียนในเขตจังหวัดปทุมธานี</u>		
1. โรงเรียนปทุมวิไล	128	19
2. โรงเรียนธัญบุรี	127	19
3. โรงเรียนปทุมธานี "นันทมนีบำรุง"	124	19
4. โรงเรียนธัญรัตน์	112	18
<u>โรงเรียนในเขตจังหวัดสมุทรปราการ</u>		
1. โรงเรียนมัธยมด่านสำโรง	111	17
2. โรงเรียนราชประชาสมาสัย ฝ่ายมัธยม รัชดาภิเษก	109	17
3. โรงเรียนวัดทรงธรรม	103	17
4. โรงเรียนวิสุทธิกษัตริ์	102	17
<u>โรงเรียนในเขตจังหวัดสมุทรสาคร</u>		
1. โรงเรียนสมุทรสาครบูรณะ	129	19
2. โรงเรียนสมุทรสาครวิทยาลัย	109	19
รวม	2,466	381

ตัวแปรที่ศึกษา

การวิจัยเรื่องค่านิยมที่เอื้อต่อการพัฒนาประเทศของครูมัธยมศึกษา สังกัดกรมสามัญศึกษา เขตการศึกษา 1 ผู้วิจัยได้จำแนกตัวแปรที่ใช้ศึกษาตามแนวคิด ของ ศ.ดร.ติน ปรัชญพฤทธิ์ ได้ เป็น 2 ประเภท ได้แก่

1. ตัวแปรต้น คือ ภูมิหลังทางสังคม เศรษฐกิจและสภาพการปฏิบัติงานของครูมัธยมศึกษา
2. ตัวแปรตาม คือ ค่านิยมที่เอื้อต่อการพัฒนาประเทศ

ตัวแปรต้นที่ใช้ศึกษา มีจำนวน 31 ตัวแปร ซึ่งผู้วิจัยได้ปรับจากงานวิจัย ของ ศาสตราจารย์ ดร. ดิน ปรัชญพฤทธิ ที่ศึกษาจากกลุ่มประชากรที่เป็นข้าราชการระดับสูง มาใช้ให้เหมาะสมกับกลุ่มประชากรที่เป็นครูมัธยมศึกษา ซึ่งผู้วิจัยจะได้ทำการวิจัยในครั้งนี้ ส่วนตัวแปรตาม คือ ค่านิยมที่เอื้อต่อการพัฒนาประเทศ ซึ่งได้กล่าวแล้วในบทที่ 2

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

1. ลักษณะของเครื่องมือ เป็นสอบถาม ซึ่งผู้วิจัยดัดแปลงมาจากแบบสอบถามในงานวิจัย ของ ศ.ดร. ดิน ปรัชญพฤทธิ มีจำนวน 1 ชุด แบ่งออกเป็น 2 ตอน คือ

ตอนที่ 1 เป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับข้อมูลด้านภูมิหลังทางสังคม เศรษฐกิจของผู้ตอบแบบสอบถาม ประกอบด้วยคำถามเกี่ยวกับเพศ อายุ ภูมิลำเนาเดิม สถานที่พักอาศัย ศาสนา สถานภาพการสมรส จำนวนบุตร/ธิดา จำนวนผู้ที่อยู่ในอุปการะเลี้ยงดู อาชีพของบิดา อาชีพของมารดา วุฒิทางการศึกษาเมื่อเริ่มเข้ารับราชการ วุฒิทางการศึกษาขั้นสูงสุดในปัจจุบัน อัตราเงินเดือน การมี/ไม่มีรายได้อื่น ๆ จำนวนรายได้อื่น ๆ ส่วนข้อมูลด้านสภาพการปฏิบัติราชการของผู้ตอบแบบสอบถาม ประกอบด้วย ระดับ (ซี) ตำแหน่ง ลักษณะของงาน สถานที่ทำงาน อายุราชการ ระยะเวลาในการดำรงตำแหน่งปัจจุบัน การย้าย/ไม่ย้ายสถานที่ทำงาน ระยะเวลาที่ได้ประจำอยู่ในโรงเรียนปัจจุบัน การเคย/ไม่เคย ได้รับการฝึกอบรมการลาศึกษาต่อภายในประเทศ การลาศึกษาต่อในต่างประเทศ การได้รับเงินเดือนสองชั้น จำนวนครั้งของการได้รับเงินเดือนสองชั้น การได้เลื่อนตำแหน่ง จำนวนครั้งที่ได้เลื่อนตำแหน่ง และการได้/ไม่ได้ปฏิบัติงานในภูมิลำเนาเดิม

ตอนที่ 2 เป็นแบบสอบถามประเมินค่าเกี่ยวกับค่านิยมที่เอื้อต่อการพัฒนาประเทศของครูมัธยมศึกษา สังกัดกรมสามัญศึกษา เขตการศึกษา 1 ลักษณะคำถามเป็นแบบมาตราส่วนประเมินค่า (Rating Scale) 5 ระดับ จากเห็นด้วยอย่างยิ่ง จำนวน 93 ข้อ โดยมีคำถาม 9 มิติ ดังนี้

1. ความผูกพันต่อการเปลี่ยนแปลง จำนวน 10 ข้อ
2. ความกล้าเสี่ยงในการปฏิบัติงาน จำนวน 10 ข้อ
3. ความเสมอภาคทางเศรษฐกิจและสังคม จำนวน 11 ข้อ

4. การยอมรับการมีส่วนร่วมของผู้ร่วมงานในการตัดสินใจ จำนวน 10 ข้อ
5. ความอดกลั้น จำนวน 10 ข้อ
6. การเห็นแก่ประโยชน์ส่วนรวม จำนวน 10 ข้อ
7. ความห่วงใยของค้การ จำนวน 10 ข้อ
8. ความผูกพันในงานและสัมฤทธิ์ผลของงาน จำนวน 12 ข้อ
9. การพัฒนาเศรษฐกิจ จำนวน 10 ข้อ

โดยเป็นคำถามเชิงบวก จำนวน 52 ข้อ ได้แก่ ข้อ 1,2,3,4,5,11,12,13,14, 15,21,22,23,24,25,26,32,33,34,35,40,41,42,43,44,45,46,52,53,54,55,56, 62,63,64,65,66,72,73,74,75,76,77,78,79,80,84,85,87,88,89 และ 93 เป็น คำถามในเชิงลบ จำนวน 41 ข้อ ได้แก่ 6,7,8,9,10,16,17,18,19,20,27,28,29,30, 31,36,37,38,39,47,48,49,50,51,57,58,59,60,61,67,68,69,70,71,81,82,83, 86,90,91,และ 92

2. การสร้างเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย ผู้วิจัยได้ดำเนินการตามลำดับขั้น ดังนี้

2.1 ผู้วิจัยได้ศึกษางานวิจัยของศาสตราจารย์ ดร.ติน ปรัชญพฤทธิ เรื่อง ข้าราชการระดับสูงของไทยและความมุ่งมั่นในการพัฒนาประเทศ เพื่อนำมาใช้เป็นแนวทาง ในการสร้างแบบสอบถาม โดยปรับใหม่ให้เหมาะสมกับกลุ่มประชากรครุมัธยมศึกษา (เสนอใน ภาคผนวก จ)

2.2 ผู้วิจัยได้นำแบบสอบถามที่สร้างขึ้นมา ไปขอคำแนะนำจากอาจารย์ที่ปรึกษา วิทยานิพนธ์ เพื่อทำการตรวจแก้ไขแล้วจึงนำไปตรวจสอบความตรงตามเนื้อหา (Content validity) การใช้ภาษาและรูปแบบของแบบสอบถาม โดยให้ผู้ทรงคุณวุฒิจำนวน 6 ท่าน ตรวจสอบพิจารณาความตรงของเนื้อหา และความเหมาะสมของคำถาม (รายนามผู้ทรงคุณวุฒิทั้ง 6 ท่าน เสนอในภาคผนวก ก)

2.3 นำแบบสอบถามที่ผู้ทรงคุณวุฒิทั้ง 6 ท่าน ตรวจสอบแล้วนำมาปรับปรุง แก้ไขข้อความตามข้อวิจารณ์และข้อเสนอแนะของผู้ทรงคุณวุฒิ หลังจากนั้นนำมาให้อาจารย์ที่ปรึกษา วิทยานิพนธ์ ตรวจสอบแก้ไขอีกครั้งหนึ่ง เพื่อใช้เป็นแบบสอบถามฉบับสมบูรณ์

2.4 จัดพิมพ์แบบสอบถามและนำไปทดลองใช้ (Try out) กับครุมัธยมศึกษา โรงเรียนปากเกร็ด ที่ไม่ใช่กลุ่มตัวอย่าง จำนวน 30 คน แล้วนำมาหาค่าความเที่ยง

(Reliability) ของแบบสอบถาม โดยใช้สูตรสัมประสิทธิ์แอลฟา (Alpha Coefficient) ด้วยเครื่องคอมพิวเตอร์ โดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูป SPSS/PC+ ได้ค่าความเที่ยงของแบบสอบถาม เท่ากับ 0.94

การเก็บรวบรวมข้อมูล

ผู้วิจัยขอหนังสือขอความร่วมมือในการวิจัย จากบัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย ถึงอธิบดีกรมสามัญศึกษา เพื่อขอหนังสือขอความร่วมมือในการวิจัยจากกรมสามัญศึกษาถึงผู้บริหาร สถานศึกษาสังกัดกรมสามัญศึกษา ในเขตการศึกษา 1 จำนวน 20 โรงเรียน เพื่อขอความร่วมมือในการวิจัยโดยการตอบแบบสอบถาม ผู้วิจัยได้นำแบบสอบถามไปเก็บรวบรวมข้อมูลด้วยตนเองทุก โรงเรียน ซึ่งจำนวนแบบสอบถามที่แจกไปมีจำนวน 381 ฉบับ ได้รับกลับคืนมา 352 ฉบับ ซึ่งคิด เป็นร้อยละ 92.38 ดังรายละเอียดที่แสดงไว้ในตารางที่ 2

ตารางที่ 2 จำนวนและร้อยละแบบสอบถามที่ส่งไปและจำนวนแบบสอบถามที่ได้รับคืน

โรงเรียน	ส่งไป	ได้รับคืน	ร้อยละ
<u>โรงเรียนในเขตจังหวัดนครปฐม</u>			
1. โรงเรียนราชินีบูรณะ	27	25	93.10
2. โรงเรียนพระปฐมวิทยาลัย	22	21	96
3. โรงเรียนวัดไร่จิง	18	13	75
4. โรงเรียนสามพรานวิทยา	12	10	86.66
5. โรงเรียนมหิดลวิทยานุสรณ์	6	6	100
6. โรงเรียนแหลมบัววิทยา	6	6	100

ตารางที่ 2 (ต่อ)

โรงเรียน	ส่งไป	ได้รับคืน	ร้อยละ
<u>โรงเรียนในเขตจังหวัดนนทบุรี</u>			
1. โรงเรียนสตรีนนท์	28	28	100
2. โรงเรียนสวนกุหลาบวิทยาลัย นนทบุรี	27	26	96.66
3. โรงเรียนวัดเขมาภิรตาราม	27	23	85.71
4. โรงเรียนรัตนาธิเบศร์	27	23	85.71
<u>โรงเรียนในเขตจังหวัดปทุมธานี</u>			
1. โรงเรียนปทุมวิไล	19	18	93.75
2. โรงเรียนธัญบุรี	19	19	100
3. โรงเรียนปทุมธานี "นันทมนีบำรุง"	19	19	100
4. โรงเรียนธัญรัตน์	18	19	100
<u>โรงเรียนในเขตจังหวัดสมุทรปราการ</u>			
1. โรงเรียนมัธยมด่านสำโรง	17	12	70.37
2. โรงเรียนราชประชาสมาสัยฝ่ายมัธยมรัชดาภิเษก	17	17	100
3. โรงเรียนวัดทรงธรรม	17	16	96
4. โรงเรียนวิสุทธิกษัตริ์	17	16	96
<u>โรงเรียนในเขตจังหวัดสมุทรสาคร</u>			
1. โรงเรียนสมุทรสาครบูรณะ	19	18	94.11
2. โรงเรียนสมุทรสาครวิทยาลัย	19	18	94.11
รวม	381	352	92.38

การวิเคราะห์ข้อมูล

ในการวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยได้วิเคราะห์ข้อมูลด้วยวิธีการทางสถิติ ดังนี้

1. วิเคราะห์ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถามด้านภูมิหลังทางสังคม เศรษฐกิจ และสภาพการปฏิบัติราชการด้วยการแจกแจงความถี่และหาค่าเฉลี่ยร้อยละ

2. วิเคราะห์ข้อมูลเกี่ยวกับค่านิยมที่เอื้อต่อการพัฒนาประเทศของครูมัธยมศึกษา สังกัดกรมสามัญศึกษา เขตการศึกษา 1 โดยการหาค่ามัชฌิมเลขคณิต (Mean หรือ \bar{X}) และค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) ของระดับค่านิยมของครู โดยกำหนดค่าคะแนน 5 ระดับ ตามวิธีการของลิเคิร์ท (Likert Scale) (Best, 1970) ดังนี้

ระดับความคิดเห็นของครู	คำถามเชิงบวก	คำถามเชิงลบ
เห็นด้วยอย่างยิ่ง	5	1
เห็นด้วย	4	2
ไม่แน่ใจ	3	3
ไม่เห็นด้วย	2	4
ไม่เห็นด้วยอย่างยิ่ง	1	5

หลังจากนั้นนำคะแนนเฉลี่ยที่ได้มาตัดแปลงความหมายตามเกณฑ์ของ John W. Best (1970) ดังนี้

4.50 - 5.00	มีค่านิยมสูงมาก
3.50 - 4.49	มีค่านิยมสูง
2.50 - 3.49	มีค่านิยมปานกลาง
1.50 - 2.49	มีค่านิยมต่ำ
1.00 - 1.49	มีค่านิยมต่ำมาก

3. ทดสอบค่าความสัมพันธ์ระหว่างภูมิหลังทางสังคม เศรษฐกิจ และสภาพการปฏิบัติราชการกับค่านิยมที่เอื้อต่อการพัฒนาประเทศ ของครูมัธยมศึกษา สังกัดกรมสามัญศึกษา เขตการศึกษา 1 โดยการทดสอบค่าไคสแควร์ (Chi-Square หรือ X^2)